

Studiebesök Relationsvåldscentrum, RVC

RVC stödjer och hjälper människor som utsatts för våld i nära relationer och som polisanmält detta. Under 2014 lämnade 330 av dem som polisanmält sitt samtycke till att bli kontaktade av RVC. De fick erbjudande om samtal och hjälp av RVC och 220 tackade ja.

RVC startade 2007 som en satsning av den förra regeringen. Anledningen var att samarbetet mellan polisen och socialtjänsten inte fungerade. Mörkertalet var stort och många våldsutsatta ville eller vågade inte medverka i den brottsutredning som följer efter anmälan.

I andra länder hade problemet uppmärksammats tidigare och i Kanada arbetade Crisis Teams och Victim/Witness Assistance Programme framgångsrikt med krissamtal och att ge våldsutsatta kännedom om rättsprocessen. RVC kombinerade dessa arbetsätt och fyller nu glappet mellan polis och socialtjänst.

2013 fick RVC ett europeiskt pris för bästa brottsförebyggande verksamhet. Fler anmälningar ledde till åtal – från 24% till 40%. Dessvärre har siffran minskat igen då prejudicerande domar från HD höjt beviskraven. Besvärligt är dessutom att polisen idag har 900 utredningar som ligger utan att någon har tid att jobba med dem. Det är allvarligt, vi vet att våld ofta fortsätter och eskalerar inom hemmets väggar om polisanmälan inte leder till något och om relationen fortsätter som tidigare.

En statlig utredning från 2015 visar att våldsutsatthet är en stor kostnad för samhället – sjukvård, sociala insatser, utebliven arbetsinkomst/sjukskrivning, polis- och rättegångskostnader etc. Samma utredning redovisar att mäns våld mot kvinnor kostar samhället 16,3 miljarder kronor/år. Förutom det mänskliga lidandet.

RVC tillhör Stockholms socialtjänst men RVCs två socionomer arbetar i polishuset i Solna. De kontakter de våldsutsatta inom 48 timmar, har utbildning i stödjande samtal och speciell kompetens inom våld i nära relationer. De avlastar polisutredarna/åklagarna och även socialtjänsterna i resp kommun/stadsdel. Kostnaden för deras löner delas mellan de kommuner och stadsdelar som ingår i RVCs upptagningsområde, dvs Ekerö, Solna, Sundbyberg, Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby samt Bromma.

Förra året erbjöds 9 våldsutsatta Ekeröbor RVCs stöd och hjälp och samtliga tackade ja. Hittills under 2015 har 6 personer från Ekerö tackat ja till hjälp från RVC. Ekerö ligger lågt i statistiken för våld i nära relationer: 2,3 per 1000 invånare. Jämfört med ca 6 per 1000 invånare i andra kommuner och stadsdelar. Många brott anmäls dock inte, mörkertalet är fortfarande stort.

Bifogat denna rapport finns RVCs PowerPoint-presentation.

Ekerö 2015-11-19

Lena Holst Elin Löfroth

Relationsvårdscentrum

Lisa Norén, socionom RVC
Cecilia Jonsson, socionom RVC

The Capital of Scandinavia

Presentationens innehåll

- Uppdrag
- Bakgrund
- Syfte/mål
- Uppdraget
- Våldets konsekvenser
- Resultat
- Framgångsfaktorer
- Vinster för den våldsutsatta, socialtjänsten, polisen, åklagarna
- Statistik

Relationsvåldscentrum

- Råd- & stödverksamhet
- Personer över 18 år (män och kvinnor)
- Utsatta för partnervåld och/eller hedersrelaterat våld
- Gjort en polisanmälan som utreds vid Västerortspolisen i Solna
- Samverkan med 7 sdf/kommuner, polis och åklagare
- Kvalitetshöjande verksamhet

Bakgrund

- Skärpning av 5 kap 11 § SoL 1 juli 2007
- Satsning från Regeringen
- Högt mörkertal och många våldsutsatta
- Icke fungerande samarbete mellan socialtjänst och polis
- Problematiskt att många målsäganden inte vill eller vågar medverka under brottsutredningen gällande relationsvåldsbrott

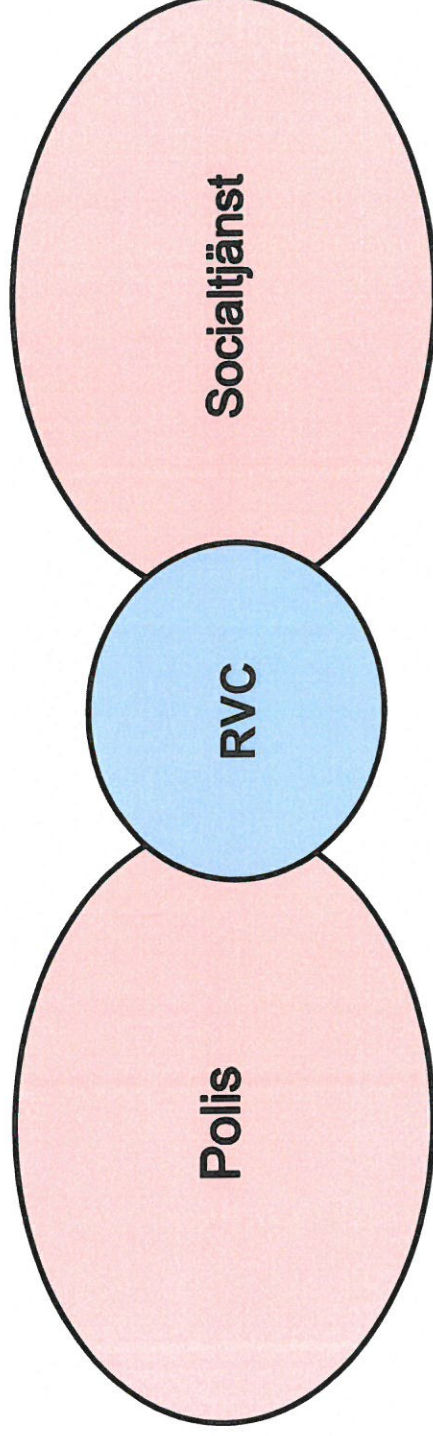
Bakgrund

- RVC är inspirerat av kanadensiska Crisis Team och Victim/Witness Assistance Programme (studieresa till Ottawa)
- Projekt 2007-2010, tre socionomer och en projektledare
- Fler samverkanspartners första två åren - Kriminalvården, Landstinget och Länsstyrelsen
- Utvärderats årligen under 2007-2012

Syfte/mål

- Bättre omhändertagande av våldsutsatta
- Säkerställa att våldsutsatta får kännedom om rättprocessen
- Förbättrad samverkan i ärenden gällande relationsvåldsbrott
- Kvalitetshöjande verksamhet

RVC i förhållande till socialtjänst och polis

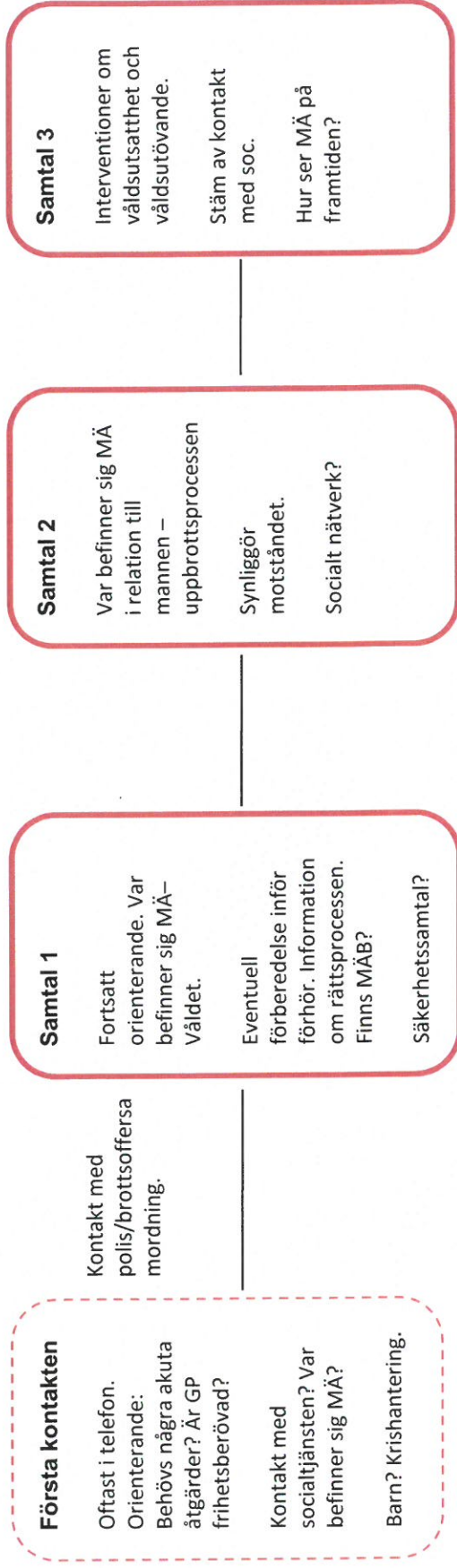
Uppdraget

- Motiverande och stödande samtal
- Information om rättsprocessen
- Stöd inför, under och efter eventuell rättegång
- Samtal och samordning av säkerhet och stöd
- Information och lotsning vidare vid behov efter avslutad rättsprocess

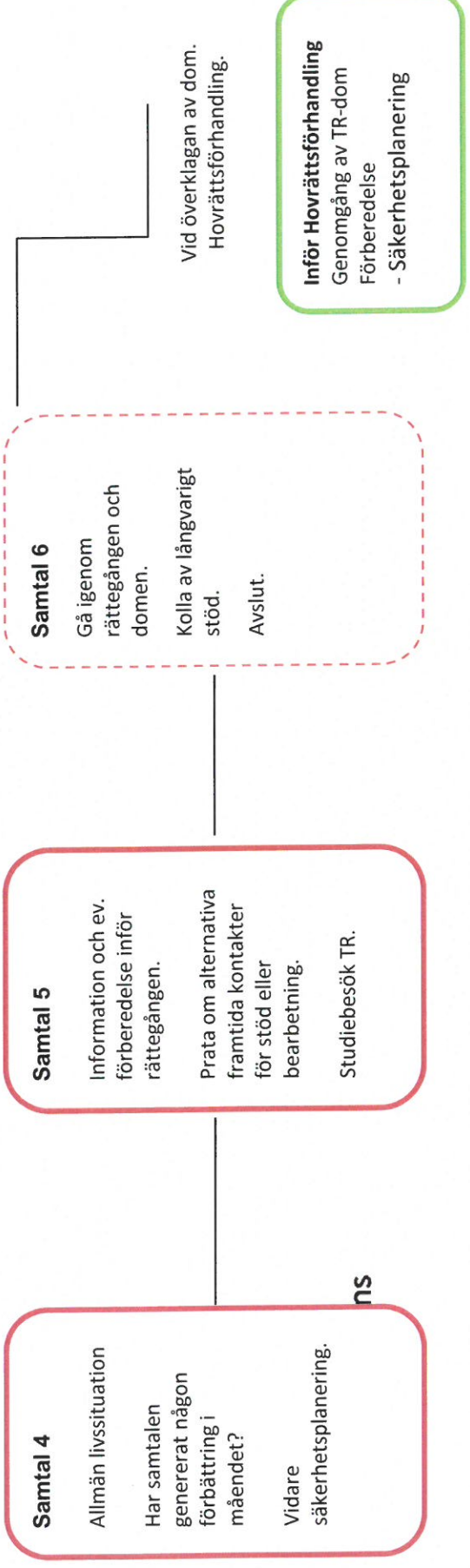
Hur får RVC ärenden?

- Polisen inhämtar samtycke att bryta sekretessen och ger klientens kontaktuppgifter till RVC
- RVC ringer upp inom 48h
- Motivationen högst i samband med anmälan
- Ärenden främst från polisen men även från socialtjänst, klienten, BOJ etc.

Kontaktschema för RVC

Vara med vid förhör vid behov.
Håll kontakten med MÄ via telefon – alt. extra stödsamtal vid behov.
Stäm av med utredande polis/åklagare.

Resultat

- Väl utvärderad verksamhet av oberoende forskare
- RVC en framgångsfaktor i rättsprocessen, 24% vs 40%
- Mycket nöjda samverkanspartners (polis, soc.tj., åklagare) och klienter
- Europeiskt pris för bästa brottsförebyggande verksamhet 2013

Arbetsmetoder

- Motivation genom samtal (MI)
- Allan Wade – Betona motståndet och språkets betydelse
- Skapa ökad förståelse utifrån det våld personen utsatts för och minska känslor av skuld och skam
- Ta tydlig ställning mot våld och förtryck i nära relation
- Information om rättigheter
- Arbeta för att stärka klientens egna vilja och självständighet

Våldets konsekvenser för den enskilda

- Psykiska: ångest, depression, PTSD, sömnproblem, minskad/ökad aptit, skuld- och skamkänslor, minskat självförtroende
- Fysiska: skador direkt av våldet, mag- och tarmproblem, huvudvärk, muskelsmärter mm.
- Sociala: försämrat socialt nätverk, svårt att känna tillit och bygga upp nya kontakter
- Ekonomiska: direkta följder av ekonomiskt våld, advokatkostnader vid ansökan om ensam vårdnad/bodelning, får ej tillgång till sina/barnens saker

Våldets konsekvenser för samhället

- Statlig utredning från 2015
- Våldsutsatthet stor kostnad för samhället – sjukvård, sociala insatser, utebliven arbetsinkomst/sjukskrivning, polis- och rättegångskostnader etc.
- I Sverige räknar man med att mäns våld mot kvinnor kostar samhället 16,3 miljarder kronor/år
- Genom förebyggande och direkt arbete med våldsutsatta reduceras kostnaderna

Framgångsfaktorer

- Tydlig verksamhetsidé som bygger på andras erfarenheter
- Dokumenterade resultat
- Nio samverkanspartners
- Verksamheten är väl förankrat på olika nivåer
- Närhet - samlokalisering med polisen
- Omedelbarhet - snabbt stöd för de våldsutsatta
- Avlastning för samverkanspartners
- Personal med våldskompetens
- Tillgång till bra handledare

Vinster för den våldsutsatta

- Fångar upp personer utan barn
- Omedelbarhet
- Ej socialtjänstens lokaler
- Expertstöd kring rättsprocessen
- Stödsamtal
 - Förståelse av våldet
 - Ingen censur
- Stöd under svår process

Vinster för socialtjänsten

- Socialtjänstens ansvar enligt 5 kap 11 § SoL
- Bättre samverkan soc.tj. - polis
- Minskar risk för våldsutsatta hamnar mellan stolarna
- Stöd i tidigt skede
- Reducerar risk för fortsatt våld
- Kompetent bollplank för handläggare
- Avlastar ordinarie verksamhet – de kan fokusera på myndighetsutövningen
- Fångar upp fler

Vinster för polis & åklagare

- Avlastar polisutredarnas/åklagarnas arbete:
 - Besvarar frågor
 - Ger professionellt psykosocialt stöd
 - De kan fokusera på utredningen
- Den våldsutsatta är förberedd inför förhör & rättegång
- Brottsofferarbete, avlastar brottsofferhandläggarna
- Språkrör för målsäganden

Statistik

- Ca 330 ärenden remitteras till RVC årligen
- Ca 220 tackar ja till kontakt med RVC

Statistik Ekerö 1/1 – 31/10 2015:

- 6 st. som tackat ja
- 0 st. som tackat nej
- 50% hade kontakt med soc.tj. innan polisanmälan
- Ca 67% hade minderåriga barn

Kontaktuppgifter

Besöksadress: Sundbybergsvägen 15, Solna
(Västerortspolisens lokaler)

Adress: RVC, Sundbybergsvägen 15, 171 73 Solna

Webblänk: www.stockholm.se/socialtjanst/rvc

Telefon: **010- 56 305 40**

Öppettider: Helgfri måndag-fredag 08.00-16.00